

Järva valla koosolekul (2)

6. veebruaril toimus Imavere rahvamajas järjekordne Järva valla koosolek, kus osalesid kuue ühineva valla esindajad (vallavanemad ja volikogude esimehed) ning vallasekretärid.

Seekord oli koosoleku põhiteemaks eelmisel kokkusaamisel moodustatud töökomisjonide (kultuur, sport, haridus- ja noorsootöö, sotsiaaltöö ja lastekaitse, majandus ja struktuur) senine töö. Kultuuri-, spordi- ja haridus/noorsootöoteemalistest kokkusaamistest andis ülevaate Arto Saar. Komisjon oli kaardistanud eespool nimetatud valdkondade hetkeseisu moodustavas ühendvallas, s.o kus mida tehakse, kui palju on inimesi palgal ning komisjon esitas ka ettepanekud, kuidas sellel töö võiks ühendvallas pärast ühinemist toimuda.

Põhisõnumiks oli, et mingil juhul ei tohi vallaelanikele midagi halvemaks minna ning sellest ka ettepanek, et iga valdkonda peaks juhtima selleks palgatud spetsialist. Praegu on mõnes vallas tööl eraldi spetsialistid, näiteks neljas vallas tegelevad kultuuriküsimustega kultuurimajad, kahes vallas aga vallavanem. Spordi alal on täiskohaga töötaja ainult ühes vallas, teistes valdades on see ülesanne jällegi vallavanema õlul. Hariduse ja noorsootöö valdkonnas on eriti suur vajadus eraldi spetsialisti järele, kuna selle valdkonna asutusi on tulevases ühendavallas arvukalt (koolid ja lasteaiad, noortetoad/keskused jne.)

Sotsiaaltöökomisjoni töögrupi tulemusi presenteeris komisjoni eestvedaja Tiina Oraste. Ka siin anti esmalt ülevaade sotsiaaltööst üldisemalt ja erinevatest ülesannetest, mis sotsiaalhoolekande seadus on kohalikele omavalitsustele ette näinud.

Ka oli suurema tähelepanu all sotsiaaltranspordi teema ning lastekaitse spetsialistide vajadus. Komisjon on kaardistanud sotsiaalteenuste mahu ning sellest lähtuvalt ka sotsiaaltöö spetsialistide töölaad. Valminud on variandid spetsialistide tööjaotusest ning tegevusest tulevases ühendvallas, kuid milline jääb lõplikult paika, peaks selguma lähiajal. Lepiti kokku, et ühendvalla sotsiaaltöö spetsialistid külastavad 1. märtsil hiljuti ühinenud Viljandi valda, et sealt saada kogemusi ja ideid.

Majanduse töögrupi tegevusest tegi kokkuvõtte selle eestvedaja Kulno Klein. Põhiküsimusena käsitleti valdade omanduses oleva kinnivara teemat. Kõigepealt on vaja kaardistada, millised objektid on valdade omanduses, kas neid on edaspidi vaja, ebavajalikust loobuda (näiteks korterelamud võõrandada enampakkumise teel), mis saab maatulundusmaadest, hajasustusprogrammist, ühistranspordi jätkumisest. Osalejate arvamus oli, et eeskujuks võiks võtta mõne juba ühinenud valla kogemusi. Vallasekretärid said ülesande välja töötada uued korrad/määrused/aktid.

Struktuuri teemadel sai sõna Rait Pihelgas, kes esitles lahtikirjutatud varianti uue valla struktuurist, mis on üles ehitatud tuginedes detsembris 2016 allkirjutatud ühinemislepingule. Ühendvalda peab jääma kuus teeninduskeskust (Albu, Aravete, Imavere, Järva-Jaani, Koigi, Peetri) lisaks Amblas asuvale teeninduspunktile. Seega saavad vallaelanikud ka edaspidi kõik oma küsimused lahendatud kodu lähedal. Järgmine Järva valla esindajate kokkusaamine toimub 6. märtsil Amblas.

Haridusasutuste ümberkorraldamisest

Albu Vallavolikogu võttis 22. veebruari istungil vastu otsuse, millega korraldatakse ümber meie valla haridusasutuste tegevus. Alates 1. septembrist 2017 liidetakse Ahula Lasteaed-Algkool ja Albu Laste Mängutuba Albu Põhikooliga ning asutuse nimeks saab Albu Kool-Lasteaed.

Haridusasutuste ümberkorraldamine on vallavolikogus teemaks olnud juba eelnevatel aastatel ning Albu valla arengukavas aastateks 2011 – 2020 on märgitud, et õpilaste arvu vähenemise korral kaalutakse valla ühise haridusasutuse moodustamist.

Seisuga 11. november 2016 õppis Ahula Lasteaed-Algkoolis 12 õpilast ning lasteaias käis 27 last, Albu Laste Mängutoas 28 last ja Albu Põhikoolis 59 õpilast. Selgituseks juurde, et õpilaste arv koolides 11. novembri seisuga võe-

takse aluseks järgmise aasta rahastamisel.

Haridusasutuste ümberkorraldamist on arutaud asutuste hoolekogudes ja Albu Põhikooli õpilasesinduses ning antud oma seisukoht. Välja pakuti ka kaks teist varianti: asutused jätkavad iseseisvatena, kuid juhtimine viiakse ühe juhi alla; asutused liidetakse üheks ja tegevuskohad jäävad samaks.

Millised muudatused meid siis ees ootavad alates 1. septembrist? Kõige suurem muudatus puudutab Ahula Lasteaed-Algkooli. Sealsed algkooli lapsed jätkavad õpinguid Albu Kool-Lasteaias või valivad mõne teise kooli. Lasteaialapsi asukohamuudatused ei puuduta. Samuti ei puuduta asukohamuudatused Albu Laste Mängutoa lapsi ja Albu Põhikooli õpilasi.

Kindlasti ei tee me seda muudatust

ainult selle tõttu, et õpilaste arv Ahula Lasteaed-Algkoolis on praegu väike. Arvestatud on laste sünni prognoosiga, majanduslike näitajate kui ka võimaliku parema keskkonna loomisega (lapsed ei peaks õppima liitklassis). Väga olulise põhjuse tõi välja meie õpilasesindus. Kuna Ahulas on algkooli osas suur poiste ülekaal, siis ei ole tüdrukutel võimalik leida samaealist sõbrannat ning suhtlemisoskus jääb tagasihoidlikuks.

Märtsikuu volikogus läheb teisele lugemisele Albu Kool-Lasteaia põhimäärus. Eelnõuga on võimalik tutvuda meie valla kodulehel. Kirjalikke muudatusettepanekuid saab esitada 13. märtsini.

TIINA ORASTE,
vallavanem

Vallavolikogu istungil

22. veebruaril

1. Albu valla 2017. aasta eelarve vastuvõtmine. Otsustati eelarve määrusega vastu võtta.

2. Toidupäeva maksumuse kinnitamine. Otsustati kinnitada määrusega toidupäeva maksumus.

3. Ahula Lasteaed-Algkooli, Albu Laste Mängutoa ja Albu Põhikooli tegevuse ümberkorraldamine. Nende tegevuse ümberkorraldamiseks otsustati need ühendada üheks haridus-asutuseks.

4. Albu Kool-Lasteaia põhimääruse I lugemine. Otsustati avaldada põhimääruse eelnõu valla kodulehel ning määrata huvitatud isikutele tähtaeg 13.03.2017 põhimäärusesse

muudatusettepanekute esitamiseks.

5. Albu Vallavolikogu 27.12.2013 otsuse nr 65 „Esindajate määramine Eesti Maaomavalitsuste Liidu üldkoosolekule – Maapäevale” muutmine. Otsustati muuta volikogu otsust ning määrata esindajaks vallavanem Tiina Oraste.

6. Enne haldusterritoriaalse korralduse muudatuse jõustumist tulevastel eelarveaastatel raha väljamaksmist nõudvate pikaajaliste kohustuste võtmise heakskiitmine ja volituste andmine. Otsustati nõustuda ja anda volitused Ambla vallale esitada toetustootlus Ambla lasteaiahoones energiatõhususe parandamiseks ja taastuenergia kasutuse edendamiseks.

Oodatakse ettepanekuid Albu Kool-Lasteaia põhimäärusesse

Albu Vallavolikogu otsuse alusel on algatatud Albu haridusasutuste ümberkorraldamine, mille tulemusena ühendatakse need Albu Kool-Lasteaiaiks, mille põhimääruse eelnõu läbis volikogus I lugemise ning on avalikustatud valla kodulehel. Volikogu ootab kirjalikke ettepanekuid põhimääruse kohta 13. märtsini 2017 aadressile: albu.vald@albu.ee.

SUUREMÕOTMELISTE JÄÄTMETE KOGUMINE

21. ja 22. aprillil

Multiliftkonteinerisse võib panna suurjätmeid (vana mööbel), vana-metalli, autorehve, vaipu, kuid mitte olmejätmeid. Konteinerisse ei tohi panna elektri- ja elektroonika-, ohtlikke jätmeid, mida kogutakse 22. aprillil ohtlike jätmete kogumisringiga.

Suuremõotmeliste jätmete kogumiseks paigaldatakse konteinerid järgmiselt:

Kuupäev	Paigaldamine-äravedu	Kellaeg
	ALBU	
21. aprill	Paigaldus Albu, Männi töökoja esine plats 30 m ³	õhtu
22. aprill	Äravedu KAALEPI	14.00
21. aprill	Paigaldus Kaalepi, prügikonteinerite kõrval 30 m ³	õhtu
22. aprill	Äravedu AHULA	16.00
21. aprill	Paigaldus - Ahula, prügikonteinerite kõrval 30 m ³	õhtu
22. aprill	Äravedu PEEDU, JÄRVA-MADISE	16.00
22. aprill	Peedu bussipeatuse juures, laadimine autole 24m ³	13.00
22. aprill	Järva-Madise, kaupluse plats, laadimine autole	13.30

Palume külmkappe ja televiisoreid mitte panna konteineritesse, vaid ära anda 22. aprillil elektroonika- ja ohtlike jätmete kogumisringil.

Konteinerite enneaegsel täitumise korral viiakse need varem ära ning uutega ei asendata.

ELEKTROONIKA- JA OHTLIKE JÄÄTMETE KOGUMIS-RING 22. aprillilNB! Ohtlikke jätmeid võetakse vastu ainult

8.30-8.35	Lehtmetsa bussipeatus	ees
8.45-8.50	Peedu bussipeatus	10.00-10.15 Kaalepi kaalumaja
9.10-9.20	Albu Rahvamaja	10.20-10.35 Ahula kaupluse ees
9.25-9.35	Männi bussipeatus	10.45-10.50 Orgmetsa väikeela-
9.45-9.55	Järva-Madise kaupluse	mud

NB! Ohtlikke jätmeid võetakse vastu ainult eraisikutelt, mitte ettevõtetelt ja talunikelt.

KULDAR TAMMIK, keskkonnaspetsialist

Vallavalitsuse istungitel

14. veebruaril

1. Toidupäeva maksumuse kinnitamine. Otsustati edastada volikogu määruse eelnõu volikogule.

2. Projekteerimistingimuste väljastamine. Otsustati väljastada projekteerimistingimused Kaalepi, Seidla ja Ahula külas asuva Kaalepi, Seidla ja Ahula asula ühisveevärgi- ja -kanalisatsioonitrasside laiendamiseks.

3. Lapse perekonnas hooldamisele suunamine.

4. SA Valgehobusemäe Suusa- ja Puhkekeskuse nõukogu liikmete tasu ning hüvitise kinnitamine. Korraldusega kinnitati sihtasutuse nõukogu liikmete tasud ning isikliku sõiduauto kasutamise hüvitise suurus töösõitude eest.

5. Enne haldusterritoriaalse korralduse muudatuse jõustumist tulevastel eelarveaastatel raha väljamaksmist nõudvate pikaajaliste kohustuste võtmise heakskiitmine ja volituste andmine. Otsustati edastada volikogu otsuse eelnõu volikogule.

6. Albu valla 2017. majandusaasta eelarve arutelu.

7. Informatsioon valdade ühinemisest. Vallavanem Tiina Oraste jagas informatsiooni valdade ühinemise hetkeseisust.

8. Sotsiaaltranspordi korraldamise arutelu.

9. Kõrvemaa raadiosaate taotluse arutelu.

10. Sotsiaal-maja kinnistu müügi arutelu.

21. veebruaril

1. Eakate tervisetootuse määramine ja maksimine. Otsustati määrata ja maksta eakate tervisetootust.

2. Valla eelarvest sotsiaaltoetuse määramine ja maksimine. Otsustati määrata ja maksta valla eelarvest sotsiaaltoetust.

3. Üldhooldekoduteenuse osutamine. Otsustati osutada üldhooldekoduteenust.

4. Vajaduspõhise peretoetuse määramine ja maksimine. Otsustati määrata ja maksta vajaduspõhist peretoetust.

5. Valla eelarvest sotsiaaltoetuse määramine ning maksimine. Otsustati määrata ja maksta valla eelarvest sotsiaaltoetust.

6. Maa riigi omandisse jätmine ning katastriüksusele koha-aadressi ja sihtotstarbe määramine. Otsustati nõustuda Albu vallas Peedu külas asuva maaüksuse riigi omandisse jätmisega ning määrata maaüksusele sihtotstarve ja koha-aadress.

7. Vallavara võõrandamine. Otsustati võõrandada vallale mittevajalik ning kasutu vallasvara.

8. Riigihanke korraldamine. Otsustati korraldada riigihange Valgehobusemäele mäetõstuki müüja ja paigaldaja leidmiseks.

9. Kodaniku taotluse arutelu.

10. Suuregabariidiliste jätmete kogumise arutelu.

Ootame ettevõtlustoetuse taotlusi

Albu Vallavolikogu võttis 22. veebruari istungil vastu valla eelarve, millega seoses alustatakse Albu valla ettevõtlustoetuse määramise korra kohaselt ettevõtlustoetuste taotluste vastuvõtmist. Toetuse maksimaalne suurus on 960 eurot ning taotlusi võetakse vastu kuni 15. detsembrini. Toetust saavad taotleda kuni 12 kuu vanused Albu vallas registreeritud või registreeritavad FIE-d ja ettevõtted. Ettevõtte omanikud peavad olema Albu valla kodanikud.

Ettevõtlustoetuse määramise korraga saab tutvuda valla veebilehel ning Riigi Teatajas www.riigiteataja.ee. Küsimuste korral pöörduda abivallavanema poole.

Ettevõtlustoetust on antud alates 2006. aastast ning selle aja jooksul on välja makstud 11 toetust. Kokku oleme toetanud ettevõtjaid 9163 euroga.

Toetuse eesmärk on suurendada väikeettevõtjate tekke-, ümberorienteerumis- ja arengu võimalusi Albu vallas.

Taemar Pai,
Abivallavanem

Müüa ekskavaator

Albu Vallavalitsus müüb suulise enampakkumise teel ekskavaatori EO 3322B-1 (ehitusaasta 1987) alghinnaga 1000 eurot. Avalik suuline enampakkumine toimub Albu vallamajas (aadress: Vallamaja, Järva-Madise küla, Albu vald, Järvamaa 73409) 20. märtsil 2017 kell 15.00. Tagatisraha 100 eurot ja osavõtutasu 5 eurot tuleb tasuda enampakkumise kuupäevaks kohapeal või Albu Vallavalitsuse arvelduskontole EE212200001120082871. Tagatisraha tagastatakse neile, kes ei osutu enampakkumise võitjaks, võitjal jääb tagatisraha ettemaksuks. Enampakkumise võitja tasub ülejäänud müügihinna 14 kalendripäeva jooksul pärast Albu Vallavalitsuse poolt pakkumistulemuste kinnitamist. Avalikule pakkumisele tuleb kaasa võtta isikut tõendav dokument, tagatisraha tasumist tõendav dokument ning vajaduse korral volikiri. Täiendav info: tel. 382 0500, taemar@albu.ee, www.albu.ee või www.soov.ee.

Tule töömalevasse!

MTÜ Albu Noortekeskus kutsub 13–17aastaseid Albu valla noori taas suveks tööle. Juba praegu võid ennast registreerida.

Malev toimub kahes vahetuses: esimene vahetus 12.–16. juuni, teine vahetus 7.–11. august.

Täpsem info:
Kristiina Oprištšenko,
huvi- ja noortejuht
noortekas@albu.ee

Teine õppeperiood Albu Põhikoolis

ÕPPETÖÖ, AINEOLÜMPIAADID JA KONKURSID

Õppimises olid II trimestril kõige tublimad **Mari-Leen Talpas, Martin Hendrikson, Chris Caspar Sommer, Maanus Udam, Grete Roos ja Anna Maria Praks**. Hästi õppisid ka **Semir Podzõvalovski, Kaspar Tarasov, Karola Saar, Mia Mänd, Robin Peterson, Erki Jalast, Marily Tamm, Marta-Ann Grossfeldt, Taimo Määr, Cristian Pent, Tristan Sander Paarmaa, Hirvo Rannu, Romi Tammleht, Elisabeth Grebenjuk, Andero Peterson, Kristiine Kiisküla, Kaarin Rannu ja Chris Oscar Sommer**.

Selle aasta esimesed aineolümpiaadid on toimunud. Meie õpilased osalesid emakeele-, matemaatika-, bioloogia- ja inglise keele olümpiaadil, kus nad pakkusid võrdväärset konkurentsi nii mõnelegi suuremale koolile.

Emakeeleolümpiaadil 7. – 8. klassidele saavutas **3. koha Kaarin Rannu**. Hea tulemuse sai ka **Chris Oscar Sommer**. Matemaatikaolümpiaadil esindas kooli **Kaarin Rannu**, kelle **3. koht** jäi oma vanuseklassis vaid 2 punktiga alla parimale tulemusele. Bioloogiaolümpiaadil olid tublid 7. klasside arvestuses **Kaarin Rannu (5. – 6. koht)** ja **Anna Maria Praks** ning IX klassist **Kert Tammleht**. Inglise keele olümpiaadil panid oma oskused proovile **Brett Puppert** ja **Chris Oscar Sommer**. Kooli võistkonnad osalesid veel matemaatikavõistlusel Nuputa (Kristiine Kiisküla, Mehis Udam, Grete Roos, Elisabeth Grebenjuk, Anna Maria Praks, Kaarin Rannu, Daniel Suve). Algklasside õpilased lõövad kaasa Matetalgutel. Järvamaa poiste laulupäeval esinesid vahvalt **Semir Podzõvalovski, Kaspar Tarsov ja Martin Hendrikson**. Martin saavutas oma vanuserühmas **2. koha** ning sõidab koolivaheajal poolfinaali Tartusse. Albu valla noorte omaloomingukonkursil olid preemiaväärilised **Anna Maria Praksi ja Kaarin Rannu** tööd. XIV üleriigilisest võistlugemisest „Hansenist Tammsaareni“ võtsid osa **Grete Roos ja Brett Puppert** (Albu kooli eripreemia).

HUVITEGEVUS JA ÜRITUSED

Hoogsalt on käivitunud projekti „Kogukonna kaasamine kooli õppekava arendamisse ja rakendamisse“ tegevused. Avaseminaril toimunud ajurünnakus „Missugune peaks kaasaegne kool olema – õpilase, õpetaja ja partneri pilgu läbi“ tuli välja väga palju häid toetavaid ideid. Valitses sõbralik, koostöövalmis ja inspireeriv õhkkond. Koostöötahe kogukonna poolt oli meile suureks julgustuseks.

Õppimine on muutunud huvitavamaks ja mitmekülgsemaks. Lapsed ootavad neid tunde ning juba avaseminaril olid õpilasesinduse liikmed põnevil ja rahul, et sellised huvitavad, rutiinivabad ja teistmoodi õppemeetodid on koolis tulemas. Toimunud on veel pärandkultuuri ja kunstitunnid Kassiaru keraamikakojas, kaks tervisliku toidu kooli töötuba. Lähitulevikus on „Kogukonna avatud kooli päev“. Jätkub ja on tulemas: tervisliku toidu kooli tunnid, kogukonna ajaloolis-kultuurilised tunnid Vargamäel, paikkonna rabavad loodus- ja mõtlusmatkad Kõrvemaal, lõpuseminar.

Sel õppeaastal osales 8. klass taas Järvamaa Kutsehariduskeskuses eelkuteõppes. Tutvuti nii Paide kui ka Särevere õppekohaga ning prooviti kätt ühel oma valitud erialal. Projekti „Kaitse end ja aita teist“ raames toimuvad VI klassi õpilastele päästeamet, politsei ja esmaabikoolitused. Õppepäevad lõpevad võistluslaagriga maikuu. Turvalise interneti päeva puhul oli koolis külas veebikonstaabel Jana Frolova. Eesti Korvpalliliit viis I – V klassi õpilastele läbi toredate korvpallipäeva. Käisime ise teatris (projekt „Teater maale“) ning teater tuli ka külla. Oma koole käisid tutvustamas Järva-Jaani ning Noarootsi gümnasiumi õpilased. Vaatamata kesistele lumeludele käisid meie õpilased siiski võistlemas maakonna MV suusatamises. Kiita tahan ka laulu- ja tantsulapsi, kes teevad agaralt proove ning käivad ülevaatustel selle nimel, et pääseda suvisele noorte laulu- ja tantsupeole.

Trimestri lõpetas Albu kooli ja laste mängutoa ühine Eesti Vabariigi 99. aastapäeva aktus. Külas oli Albu vallavanem Tiina Oraste. Pidulikkust lisasid piirkonna kodutütred. Kõneldi ja lauldi Eestimaast ja kodust. Direktor lõpetas sõnadega: „Meie riigi heaolu sõltub paljuski sellest, kui hästi tunnevad end inimesed, kes siin elavad. Kui püüame kõik olla homme jälle natuke paremad, siis on ka meie sees ja ümber rohkem headust, hoolimist ning positiivsemat suhtumist.“

MAIE RAMBI,
Albu Põhikooli direktor

VALGEHOBUSEMÄE TALVEFESTIVAL

LAUPÄEV 11. märts

10.00 17. ALBU SUUSASÕIT JAAK MAE KARIKATELE (lapsed ja noored)
Eesti noorte meistrivõistlused murdmaasuusatamises. Võistlused vabas tehnikas ühisstardist!

PÜHAPÄEV 12. märts

10.00-15.00 Lumelauavõistlus
Valgehobusemäe Rodeo

17. ALBU SUUSASÕIT JAAK MAE KARIKATELE

10.00 FIS võistlus N 5 km

11.00 FIS võistlus M 10 KM

12.00 Eesti noorte meistrivõistlused murdmaasuusatamises. Teatesõidud.

Võistlusjuhendid: www.suusaliit.ee,
www.valgehobuse.ee

Festivali päevadel avatud keskuses SUUSA-RESTORAN!

Pealtvaatajatele võistluse jälgimine tasuta!

Info: Kalju Kertsmik, 5214270.

Hoolekandeteenuste arendamine

Järvamaal käivitus ESF projekt "**Hoolekandeteenuste arendamine Järvamaa omavalitsustes**".

Paide Linnavalitsuse projekt sai Euroopa Sotsiaalfondist ligi 294 356 eurot toetust, et aidata maakonna inimesi tööturule sisenemisel ja tööl püsimisel. Projektiga on võimalik osutada tööealistele erivajadustega inimestele nende toimetuleku parandamiseks tugiisikuteenust ja isikliku abistaja teenust ning tööealistele inimestele nende hoolduskoormuse vähendamiseks koduteenust.

Tugiisikuteenus on inimeste toimetuleku toetamine olukordades, kus isik vajab sotsiaalsete, majanduslike, psühholoogiliste või tervislike probleemide tõttu juhendamist ja motiveerimist.

Isikliku abistaja teenuse eesmärk on suurendada puudega füüsilist kõrvalabi vajava täiskasvanud inimese iseseisvat toimetulekut ning vähendada seadusjärgse hooldaja hoolduskoormust.

Koduteenuse eesmärk on toetada täisealiste inimeste iseseisvat ja turvalist toimetulekut oma kodus, et vähendada seadusjärgse hooldaja hoolduskoormust.

Projektiga pakutavad teenused on Sotsiaalhoolekande seaduse järgi kohalike omavalitsuste korradada. Projektis osalevad Albu, Ambla, Imavere, Järva-Jaani, Koeru, Roosna-Alliku, Türi, Väätša ja Käru vald ning Paide linn. Projekt kestab 2018. aasta lõpuni, selle kogumaksumus on 377 600 eurot, millest omavalitsused maksavad kokku 83 244 eurot.

Huvilistel palun pöörduda teenuste saamiseks oma elukohajärgse omavalitsuse sotsiaaltöötaja poole. Infot saab ka projektijuhilt Tiina Larvenilt, tel 518 9259, e-mail tlarven@gmail.com.

Tore küünlapäeva päraõlõuna

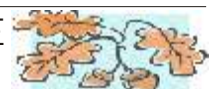
2.veebruari kogunesid Albu eakad raamatukokku, kus ootas meid uus vallavanem ja kaetud pidulaud. Proua Tiina Oraste viis meid kurssi valdade ühinemisest tulenevate muutustega ja lubas alati meie kokkusaamistel osaleda.

Järgnes sünnipäevalaste õnnitlemine lilled ja lauluga. Silvi luges meile küünlapäevaga seotud tegemistest, Õile aga Tartu rahulepinguga seonduvast. Viia tutvustas meile märtsi kavandatud üritust – teletorni ja botaanikaai külastust. Edith kutsus kõiki raha kõrvale panema, et suvel ikka pikem huvireis meie kaunile Eestimaal teoks saaks.

Tore, et leidub veel tegusaid ja ettevõtlikke inimesi, kes teistegi elu selles hallis argipäevas suudavad helgemaks muuta. Uute kohtumisteni!

AEÜ liige HELI VIIDAS

ALBU EAKATE ÜHENDUS

Talv Albu lasteaias...

... on olnud vägev. Nii palju asjatamisi ja erinevaid külalisi! Aga natuke lähemalt kõigest sellest, mis on olnud.

Meid külastasid õpetajad teistest lasteaedadest, et uudistada, kuidas meie majas töökasvatus toimib. Lapsed tegid pabermassist topsidele uued kuued. Nii huvitav oli, et külalised soovisid toimetada ka ise.

Meil käis külas muuseum Vargamäelt – eks ikka selleks, et rääkida meie kodukoha kirjanikust A. H. Tammsaarest. Lastele loeti ette ka üks tore jutuke ja siis hakati mängima. Lastele meeldisid need vanad mängud ikka väga. Meie näitus „Vana asi on hea asi“ oli väga menukas. Tore oli kuulata külastajate ütlemissi, umbes et oi, see on mul kodus olemas!

Käisime sõpradel külas. Ahulas. Meie ootasime väga, nemad samuti. Laulsime, tantsisime, mängisime, sobitasime sõprust ja saime osa laadamelust. Igati kordaläinud üritus. Aitäh võõrustajatele! Nemad külastavad meid järgmisel sõbrapäeval, kindlasti!

Ühel toredal neljapäeval kutsusime õpetajatele külla keskkonnaametist kaks toredat koolitajat. Saime teada palju uut ja huvitavat loomade kohta. Need teadmised anname edasi oma toredatele lastele lasteaias. Ja aitäh! lapsevanem Kristiinale, kes valvas koolituse toimumise ajal laste und.

Sünnipäevanädalal oli teadagi asjakohane kokkamine. Sel korral tegid lapsed endale kiluleiva lisanditega, mille kõrvale sobitus hästi sibul, kartul ja

muna. Lapsed sõid isuga ja siinkohal võib ütelda, et sibula, kartuli ja muna koorimine on neil täiesti selge.

Käisime aktusel Albu koolimajas, et tähistada meie kodu sünnipäeva. Laste esinemine oli armas ja kõik õpitu sai ette kantud. Ja siis veel kino. Sel korral telgis ja pikali. Laste unistuseks peale sellist kosmosetralli on saada kosmoseuurijateks. Oli hariv ja huvitav.

Päev oleks veel vägevamalt võinud lõppeda, kuid Skay Plus saatejuhid jäid tulemata. Seega sai trallitud ise, et järgmisel päeval oleks vastlaliug veel pikem ja tuju veel tujusem. Oli ka!

Talveks planeeritu sai kiirel tempol tehtud. Mõelda, mida me siis veel kevadel ette võtame...

Albu Lasteaed

Aasta tegijad looduses 2017

Mitmes riigis on levinud traditsioon valida loodusest nn aasta tegijaid, et inimesed neid paremini tundma õpiksid ja väärtustaksid enam neid ümbritsevat keskkonda. Valitute tutvustamiseks, lähemalt uurimiseks ja seeläbi mõnele aktuaalsele keskkonnaküsimusele tähelepanu pööramiseks korraldatakse näitusi, viktoriine, joonistusvõistlusi, loodusõhtuid, õppeprogramme jms.

Kõige esimesed aasta tegijad olid meie linnuriigi esindajad. Eesti ornitoloogiaühingu eestvedamisel on aasta linnu valimine toimunud juba 1995. aastast, kuid näiteks Saksamaal valiti aasta lindu esimest korda juba 1971. aastal. Hiljem on lisaks lindudele hakatud meil valima ka aasta looma, orhideed, liblikat, puud, mulda ja seent. Ettepanek on tehtud hakata valima ka aasta mineraali. Käesolevaga algab väike artiklite sari, et tutvustada Eesti-maa looduse 2017. aasta tegijaid.

Männimetsade värvikas leedemuld.

Aasta mulda valivad Eestis alates 2014. aastast Eesti Mullateaduse Selts ja Eesti Maaülikool. Eesmärk on tutvustada suhteliselt väikese Eesti väga mitmesuguseid muldi, mida on kokku sadakond. Eesti ala nüüdisaegsete muldade areng algas umbes 10 000 aasta eest, pärast viimase jääaja lõppemist esimeste taimede ilmumisega. Mullastiku kujunemist on mõjutanud vahelduv pinnamood, aluspõhjakivimid, setted (liiv, kruus, savi), aastaegade vaheldumine, veeolud, taimestik jne. Liikudes põhjast lõunasse väheneb muldade lubjasisaldus, seevastu Lääne-Eestis on aga enam

soostuvaid muldi.

Leedemullad ehk leetmullad on iseloomulikud väheste rohttaimedega männimetsadele. Tugevalt happelisel, toitainetevaesel liival tekkinud mullal puudub viljakas huumuskiht sootuks või on see väga õhuke, sest happelises ja kuivas keskkonnas toimub varise lagunemine ja edasine huumuse teke väga aeglaselt. Kui teha mulda kaevis, on näha, et pinnalt sügavuse suunas vaadates järgneb metsakõdu kihile liivane, tuhkhalli värvitooniga toitainete vaene väljauhtehorisont. Selle all on veega alla kandunud tumedatest huumusainetest ja rauaühendite muundumisest kollakaspruuni tooni, kõvem liivakiht. See kõik teeb leedemullast ühe Eesti ilusaima, aga samas väga piiratud kasutussobivusega mulla.

Liivast, põuakartlikku ja vähe põhjavett kaitsvat ning väheviljakat leedemulda kasutatakse harva põllunduses. Mulla rahvusvaheline nimigi *podzols* viitab mulla omadustele, tulenedes venekeelsetest sõnadest *pod* – all ja *zola* – tuhk. Seevastu kasvavad leedemullal kaunid sambliku- ja pohlamännikud, mis on peale palgimetsa hinnatud kõrgelt ka marja- ja seenemetsadena. Leedemuldadel asub hea kaevatavuse tõttu ligi veerand Eesti kalmistutest. Leedemullad moodustavad umbes 6% kogu Eesti

muldkattest ja üle 14% metsamuldadest, enim leidub neid Kagu-Eestis. Järvamaa jääb leedemuldade levikult tagasihoidlikuks – leiame seda vähesel määral maakonna edelaosast. Lähimad leedemulla männimetsad asuvad Peipsi järve põhjarannikul ja Lahemaa rahvuspargis.

Eesti mullastiku kaardiga on võimalik tutvuda Maa-ameti geoportaalis <http://geoportaal.maaamet.ee/est/Andmed-ja-kaardid/Mullastiku-kaart-p33.html>

**Keskkonnaamet
Keskkonnahariduse osakond**

Karinu proovirännak

11.03.2017

22 km 15 km

Tule ja pane proovile oma sportlik vorm ja vastupidavus!

KARINU Proovirännak II
toimub 11. märtsil algusega 12:00

Raja pikkus on 22 km. Lisaraskus on meestel 15 kg ja naistel 10 kg.

Noorte arvestuses (kuni 15.a ka) on raja pikkuseks 15 km ning lisaraskuseks 5 kg.

Võta kaasa oma seljakott, mille saab täita kohapeal Eesti rahvuskiviga.

Raskuse kandmine ja võistlusmoment ei ole kohustuslik.

Võid lihtsalt tulla ja nautida matka endale sobiva pikkusega rajal ilma lisaraskuseta.

Rajale jäävad puhke- ja joogikohad (Metsamõisa Puhta vee teemapark ning Kubja ürditalu).

Kõiki rännaku lõpetajaid ootab soe supp, mida pakub meile Koeru Konsum ja Eesti Pagari poolt maitsvad saiad.

Parimatele lisaraskusega rajaläbijatele auhinnad ning diplomid!

Karinu Proovirännaku võitjale paneb firma Nordkalk välja 25 tonni paekivikillustiku fr 7-50mm

Kõigi registreerinud ja raja läbinud osalejate vahel loosime erinevaid auhindu ning peauhinnaks on John Deere Run 46 muruniiduk, mille on välja pannud Baltic Agro Machinery!

Muruniiduki väärtus on 590€!

Loosi läheb veel Jäagri Villa saunapakett 10-le

Osavõtumaks eelregistreerijatele 1 € ja samal päeval registreerijatele 2€.

Tasumine kohapeal sularahas.

Eelregistreeri oma osalemine FB's Proovirännaku lehel või saada e-mail proovirannak@gmail.com

Toimumisaeg ja -koht: 11.03.2017 Karinu küla, Järva-Jaani vald, Järvamaa

KOGUNEMINE: Karinu külamaja ees kell 11:00

START: kell 12:00

Proovirännaku
toetajad

Baltic Agro
MACHINERY

K KONSUM

Nordkalk

Eesti Pagari

**JÄAGRI
VILLA**

Kubja Ürditalu

MAKSIMARKET

Tractor Group
**Anriva
Grupp OÜ**

**METSAMÕISA
PUHTA VEE KODU
TEEMAPARK**
www.metsamoisa.ee

**ARCTIC FINLAND
HOUSE**

**Kahemehe
Teenus OÜ**

LiiseGri OÜ

MEE WURTZ

Konemies OÜ

Tuleohutus Albu vallas

Eelmisel aastal toimus Albu vallas neli tulekahju, nendest üks hoone tulekahju. Põlengu tekke põhjuseks oli hooletus kütteseadme kasutamisel. Õnneks selles tulekahjus keegi ei hukkunud, kuid Järvamaal seevastu hukkus tules kolm inimest.

Ei ole enam ilmselt kellelegi uudiseks, et päästjad käivad rohkem ennetustööd tegemas kui tulekahjusid kustutamas. See on hea, sest näitab inimeste ohuteadlikkuse kasvu ja suhtumise muutumist enda turvalisusse. Eelmisel aastal nõustasid päästjad Albu vallas 76 kodu. Neist kuus kodu vajas korduvkülastust, mis tähendab, et see kodu vajas rohkemat abi kui vaid nõustamist. Peaaegu kõikides kodudes oli olemas töökorras suitsuandur. Samuti oli positiivne see, et enamikul kodudest oli olemas korstnapühkija akt ning ka küttekolded olid korras.

Sellelgi aastal nõustatakse kodusid ja päästjaid on teie uste taha oodata. Kindlasti ei ole vaja nende külastust karta, sest nad tulevad teid aitama. Võite ka ise meid kohale kutsuda. Te ei pea tegema selleks muud, kui helistama päästeala infotelefonil 1524 ning oma soovist või probleemist teada andma. Seniks aga kuni päästjad ei ole teie juurde juhtunud, mõned mõtted, kuidas saaks oma kodu tuleohutumaks muuta ning olla ka valmis selleks, kui halbade asjaolude kokkusattumisel peaks kodus siiski tuleõnnetus juhtuma.

Kui majapidamises on toasooja saamiseks ahi, kamin või pliit, on mõistlik paigaldada lisaks suitsuandurile ka vingugaasiandur, mis reageerib vingugaasisaldusele ruumis. MürGINE ving võib tuppa tungida kütteseadme siibri liiga varasel sulgemisel ja suitsuandur sellest märku ei anna. On olemas ka temperatuuriandur, mis on alternatiivne lahendus suitsuandurile.

Temperatuuriandur reageerib ruumis tõusvale temperatuurile ja annab teatud temperatuuri saavutades häiret. Tõsi, seda tüüpi andurit ei ole soovitatav paigaldada päris eluruumidesse. Seda lihtsal põhjusel – tulekahju algstaadiumis on temperatuuri

tõus madal ja aeglane, kuid suitsu tekib ohtralt ning sellises olukorras avastab suitsuandur tekkinud põlengu siiski kiiremini. Küll sobib temperatuuriandur garaaži, katlaruumi, sauna eesruumi.

Kindlasti tuleb ka sellele mõelda, et kui eluruumis siiski tulekahju juhtub, peaksid käepärast olema esmased tulekustutusvahendid – tulekustutustekk ja 6kg pulberkustuti. Hea ja kindel vahend pliidil süttinud toidu kustutamiseks on rasvakustuti. Tulekustutit valides tuleb teada, milliseid põlenguid ühe või teiseiga kustutada saab. Kõige levinumad on tulekustutid, millel on seal mitme klassi märgid, näiteks ABC, BC jne. See tähendab, et sama kustutiga võib kustutada erinevaid põlevaid aineid.

Ära unusta suitsuandurit kord kuus testida! Üksnes siis, kui tulekahju avastatakse võimalikult varases staadiumis, see tähendab, et suitsuandur on sellest märku andnud ning tulekustutamise algustatakse kiiresti (tulekustutusteki või tulekustutiga), on võimalik ise tulekahju ära kustutada. Sellisel juhul on ka varakahjud pea olematud ja ei seata ohtu kaaselanikele.

Me ei väsi kordamast, et kui te olete oma kodu ohutuks muutnud, siis palun vaadake üle ka oma lähedaste ja naabrite kodu. Kas neil on seal ohutu? Kui märkate, et neil on abi vaja, siis aidake neid ise või andke neist teada. Ärge pigistage probleemi ees silmi kinni! Võtke telefon ja helistage kohalikkudele omavalitsusse, päästametisse, politseisse. Rohkem teie tegema ei pea, aga võite olla kindel, et probleemiga hakatakse tegelema ja lahendus leitakse ühiselt. Kui õnnetus on juba juhtunud, ei ole enam mõistlik hakata rääkima, et riskikäitumist oli juba ammu näha ning kõigile teada. Siis on juba väga hilja.

Olge julged ja hoolivad!
Turvalist aastat!

ARVI LUUK,
Järvamaa päästepiirkonna juhataja

12. märtsil
JÄÄGRI VILLAS

"Kella viie tee
HANNES VÖRNOGA"

Suurepärase võimalus
kuulata ühe mehe mõisklusi
elust enesest...

Valikus erinevad teed
ja suupisted.

Maja avatud alates 15:00
Pileti hind 25€

Info ja registreerimine mob.5885 6955

KÕIK MEESTEST

Miro Gavran
Lavastaja Eero Sprit

VANA BASKINI TEATER

Tarvo Krall, Raivo Mets, Janek Sarapson

29. märts 19.00 Albu Rahvamaja

Piletite eelmüük Albu raamatukogus (Malle Lomp 5096797)
Piletite hinnad 15 € / 13€.

**Sünnipäevad
märtsis**

Õie Tomingas	91
Alma-Aliide Luur	90
Paul Urbanus	84
Valdur Sõõrd	81
Anne-Reet Loddis	80
Voitto Edvard Nurminen	78
Vello Jänes	77
Reet Mägedi	76
Lille Urbanus	76
Endel Kütt	75
Alvin Tasang	75
Maimu Särg	75
Õie Poddubnaja	75
Laine Tali	75
Vello Laanemaa	73
Eevi Kelgo	71
Kalju Stoltsen	70
Jevdokia Nazarova	70
Andrei Kivi	65
Ene Tõnisson	60
Helle Reiljan	60

RR Suusaklubi

osutab suusahool-
dus- ja määrdetee-
nust.

Oodatud on ka lumelauda või mäe-suuski määrda või hooldada soovijad.

Hinnakiri leitav RR Suusaklubi kodulehel: <http://rrsuusaklubi.weebly.com/suuskade-maumlaumlrde--ja-hooldusteenus.html>

Kontakt: Raido Rohi 522 5285,

Janno Rodendau 538 58546

Teenuse käivitamist toetas Rahan-
dusministeerium kohaliku omaalgatuse
programmi vahenditest 1953,36 euroga.

KODANIKUÜHISKONNA TOETUSEKS

**ALBU VALLA LASTE
LAULUVÕISTLUS**
pühapäeval, 16. aprillil kell 12.00
Albu mõisas

Vanuserühmad (lapse vanus seisuga
31.12.2017)

3–4-aastased	8–10-aastased
5–7-aastased	11–13-aastased
14–16-aastased	17–19-aastased

Registreerida 12. aprilliks Malle
Lomp 509 6797 või malle@albu.ee
Kaja Kraav kaja@albu.ee
Laululapsed ootavad teid kuulama!

**7. aprillil
kell 19**
ALBU RAHVAMAJA

TAIDLEJATE KONTSERT
Ringjuhtide tänamine

Jalakeerutuseks mängivad oma
noored

Kontsert tasuta

Tule vaatama ja kaasaelama!

Bussiajad: Ahulast koolimaja juurest
17.15, Seidlast 17.20, Kaalepist
17.21, Järva-Madisest 17.25, Leht-
metsa ristist 17.40, Peedult 17.42,
Määralt 17.45, Kesalt 17.48.

PAKUME TÖÖD

PEEDU PUIDULAO saekaater otsib
saeraamioperaatorit, palk alates 840
eur., ja **saeraamioperaatori abisid**, palk
alates 630 eur.

Mõlemad tööd sobivad ka naiste-
rahvale!

NB! Transport tööle organiseeritud.

Täpsem info info@puiduladu.ee või
telefonil 512 3872

Kui inimene on rahul sellega, mida loodus talle pakub, siis ongi selle kodanikuga kõik korras. Talle meeldib, et veel on õues lund, kohati isegi tuisku ja libedus ei muuda teda nohikuks. Sest ta teab, et seal kuskil on peidus kevad. Ja ta naudibki talve. Nautige Teiegi, head albukad!

Lehetoimkond

**©Kuulutused © Teated
© Reklaam**

**HEI MEEDIAHUVILINE
NOOR!**

Järgmine meediateemaline õppepäev
18. märtsil kell 10.00

Albu Noortekeskuses

Meid harib „Järva Teataja“ aja-
kirjanik Birgit Itse.

Rohkem infot:

Kristi Kirss,
kristi.kirss@live.com

Kristiina Oprištšenko,
noortekas@albu.ee

*Sõidu- ja veoautode ning traktorite
REHVIVAHETUSTÖÖD

*Kruusa ja killustiku ning vee
VEOTEENUS

*Multiliftkonteinerite
TELLIMINE

FIE Arvi Rohusaar

Albu vald, Orgmetsa küla

Tel. 501 5908

e-post: arvirohusaar@hotmail.ee

Müüme ehituslikku saematerjali,
saadaval erinevad ristlõiked.

Võta ühendust ja saame toota just
sulle vajaliku materjali.

info@puiduladu.ee, tel 512 3872

Müüa lõhutud küttepuid.

Info tel. 522 4930

Meie hulgast lahkunud

HEINO LUHAMAA

73402 Albu

Kontaktisikud: MARGE MIKSON,

ENE OTT kodukaja@albu.ee

Layout & trükk

OÜ MULTIPRESS, Paide

**Eksootiline
India**

Albu Toiduaidas
25. Märts
Kell 14:00

Peakokk Francis juhendab,
üheskoos valmistame ja
sööme.

Broneerimiseks helista
53 300 889

Või kirjuta kadi@albu.ee